

Kjellerup kloakseparering 2012-2018

EVA-møde på Nyborg Strand
Torsdag d. 27. september 2012

Disposition

- Kloaksanering i Silkeborg Forsyning
- Udvalgte udfordringer
- Kjellerup kloakseparering 2012-2018
- Centralt regnvandsbassin i Krabbes Grønne Ring
- Valg af udbudsform og indgåelse af partneringaftale
- Arbejdsform
- Forsnak er bedre end bagsnak
- Spørgsmål ?

Kloaksanering i Silkeborg Forsyning

Udvalgte konkrete og handlingsorienterede mål

Udvalgte delmål fra Silkeborg Kommunes Spildevandplan 2011-2021

- 1: Centralisering af renseanlægsstrukturen. Der nedlægges 14 anlæg, så der med udgangen af 2021 renses spildevand på Søholt, Truust og Them Renseanlæg
- 2: Udledning af urensset, opspædet spildevand fra det offentlige afløbssystem til kommunens vandløb og søer er i 2021 reduceret med 70 % (volumen) i forhold til 2009-niveauet
- 3: Udledning af urensset opspædet spildevand giver ikke anledning til, at badevandskvaliteten i badesøerne ikke kan overholdes i 2021
- 15: Alle planområder forsynes så vidt muligt kun med spildevands-system. Regnvand håndteres lokalt med LAR-løsninger i videst muligt omfang

Kloakfornyelse i Silkeborg

HVAD GØR VI:

- Nedlægger utidssvarende renseanlæg
- Separerer fælleskloakerede oplande
- Etablerer våde regnvandsbassiner
  - som tilbageholder vand under regn
  - som renser regnvandet for næringsstoffer inden udledning til vandløb og søer
  - som indpasses bedst muligt i lokale omgivelser

Separering af fællessystemer

- Samlet ledningslængde 1.400 km
- heraf fælleskloakeret 150 km
- Arealfordeling separat-/fælleskloak 85 / 15 %
- Fælleskloak etableret op til 1960'erne
- Anslået samlet fornyelsesudgift 1.100 mio. kr.
- Årligt fornyelsesomfang, i alt 55 mio. kr.
- Heraf til separering 2/3
- Tidshorisont for separering 30 år
- Alder for de sidste fællesledninger 70-80 år

Forretningsøkonomisk forsvarlig investering ud fra levetidsbetragtning!

Naturens regnvandsbassiner

- Vi forbereder os på krav om rensning inden udledning
- Vi bruger naturens lavteknologiske renseprocesser og supplerer med tekniske/mekaniske renseteknologier
- Vådbassiners § 3 status bruger vi som springbræt til biologisk mangfoldighed i byen – en overligger frem for en snubletråd
- Vi vil skabe rekreative naturoplevelser, hvor vi bygger
- Vi vil gerne blive klogere på, hvordan vi kan håndtere og rense regnvandet – i samarbejde med myndigheden

Strategiplan for Silkeborg Spildevand A/S

Uddrag:

- Tiltrække, fastholde og udvikle medarbejderkompetencer
- 50% egenproduktion
- Bedre gennemførelse af projekter (tid, kvalitet, økonomi)
- Bedre til at udbyde opgaver til eksterne, så de arbejder i vores "ånd" og efter vores vejledninger

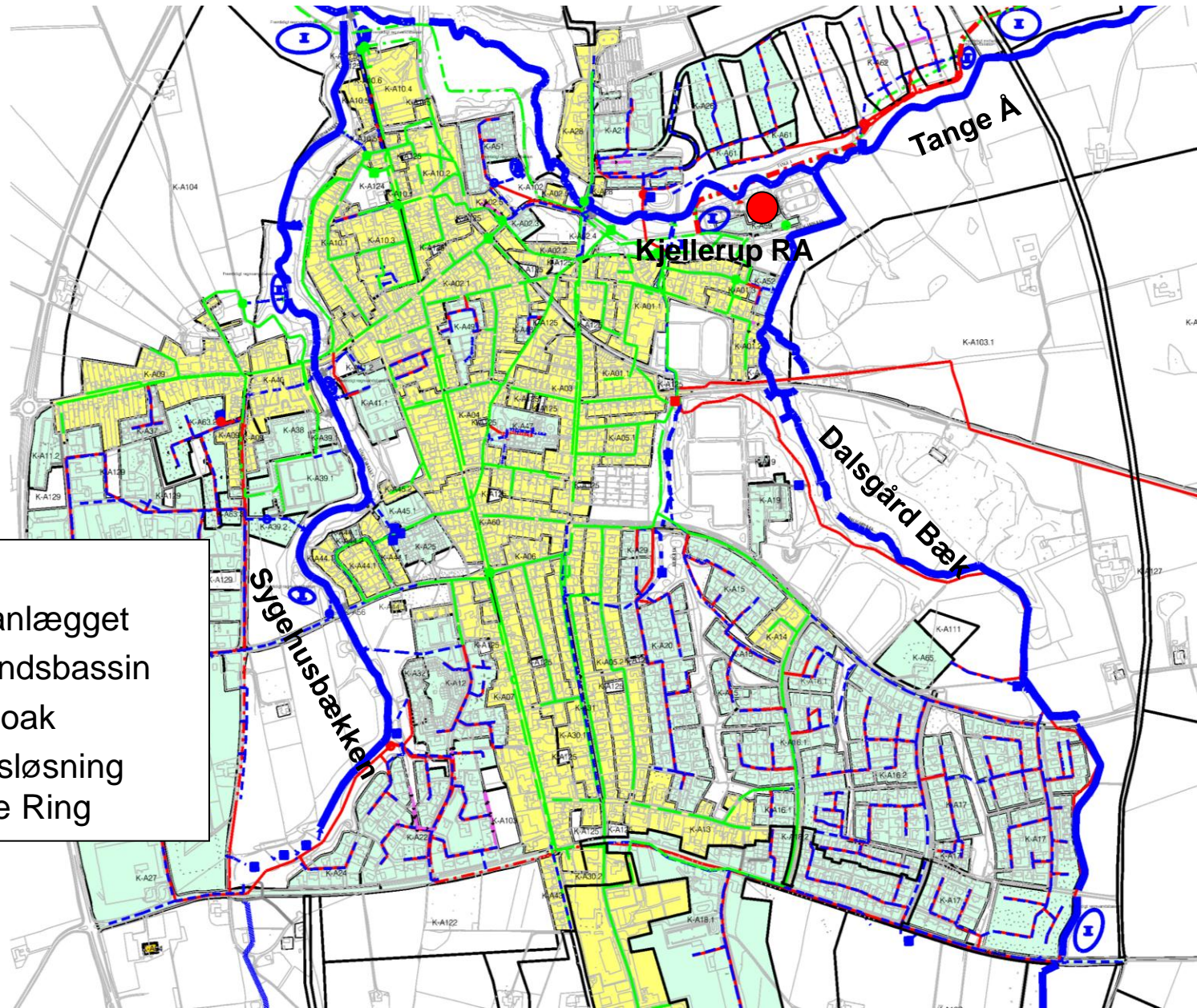

Projektet

Kjellerup

Kloakfornyelse i Kjellerup

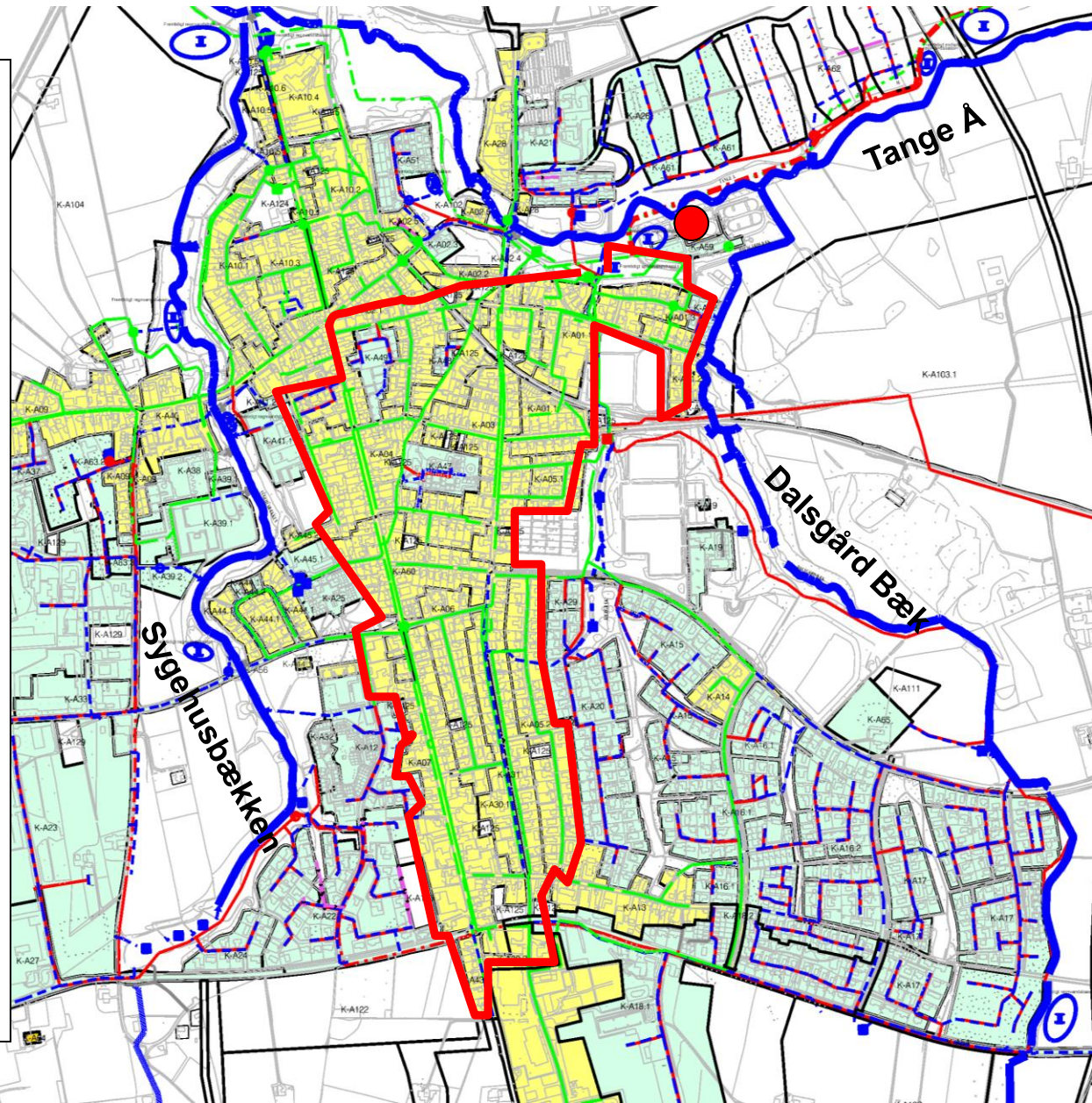
Mål:

- Nedlægge renseanlægget
- Etablere spildevandsbassin
- Separere fælleskloak
- Central regnvandsløsning i Krabbes Grønne Ring

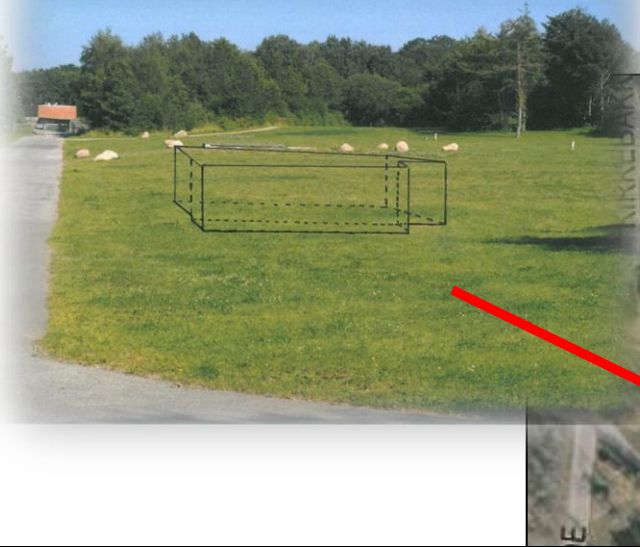
Kloakseparering i Kjellerup 2012-2018

Prioriteret ud fra
'risikoanalyse' baseret på:

1. Hydraulisk funktion/kapacitet og konsekvens ved oversvømmelse
2. Fysisk/driftsmæssig tilstand og konsekvens ved sammenbrud
3. Udledning/belastning af recipient og konsekvenser ved udledning
4. Uvedkommende vand - omfang og konsekvens

Forberedelser og rammer

- Spildevandsbassin
  - udjævner spildevandsflow
  - nedbringer aflastninger
  - håndterer interimsvand
- Lokalplan for renseanlægget
- Krabbes Grønne Ring

Kjellerup Renseanlæg 2012

En fremtidig regnvandssø ..

Valg af udbudsform

Ét samlet projekt med samme parter

Fordi:

- Mulighed for at ”gentænke” de optimale hovedvandveje
- Højt prioriteret i saneringsplanens risikovurdering
- Nyt at separere i Gl. Kjellerup Kommune
  - vigtigt med fokus på lokal forståelse og samarbejde
- Optimal mulighed for løbende læring fra etape til etape

Konsekvenser:

- EU-udbud efter udbudsdirektivet (uden forhandlingsmulighed)
- Behov for hjælp til gennemførelse af udbud – og mulighed for læring om gennemførelse af EU-udbud

Partneringaftale – en definition

Erhvervs- og byggestyrelsens definition på partnering:

Begrebet ”partnering” anvendes om en samarbejdsform i et bygge- og anlægsprojekt, der er baseret på dialog, tillid, åbenhed og med tidlig inddragelse af alle parter.

Projektet gennemføres under en fælles målsætning formuleret ved fælles aktiviteter og baseret på fælles økonomiske interesser.

Partneringaftale – overvejelser ..

Fordi:

- Tæt samarbejde med rådgiver og entreprenør vil give os mulighed for øget læring fra begge verdener – vi vil blive bedre til både at udbyde og at gennemføre traditionelle separeringsprojekter, dels som egenproduktion, dels ved rådgiverhjælp

Udfordringer (fordomme og ”djævelens advokat”) :

- Kan vi skabe incitament til reel partnerskabsånd – eller risikerer vi gensidigt rygklapperi for at projektet udadtil syner succesfyldt og/eller for at opnå større bonus/overskudsdeling

Vi inviterede til
partnering også i
tilbudsfasen ..

Tilbud fra rådgivere

- Faktuelle oplysninger iht. tilbudsgrundlaget
- Et fagligt oplæg til gennemførelse af rådgiverdelen af saneringsplan KA2 og regnvandsbassinet ved Kjellerup RA
- Økonomisk estimat for samlede rådgiverdel
  - opstillet med udgangspunkt i fagligt oplæg
  - grundlag mhp fastlæggelse af enhedspriser til targetfastlæggelse
- Supplering af udkast til partneringaftale

Tilbud fra entreprenører

TBL's forside:

- Faktuelle oplysninger iht. tilbudsgrundlaget
- Udfyldt tilbudsliste
  - evt. supplement i TBL og TAG
  - afregningspriser
- Supplering af udkast til partneringaftale

Hovedposter		I alt ekskl. moms
1.	Arbejdsplads m.v.	0,00
2.	Jordarbejde og naturbassin	0,00
3.	Afstivning og tørholdelse	0,00
4.	Kloakarbejde	0,00
5.	Belegningsarbejde	0,00
6.	Øvrige ydelser	0,00
7.	Afregningsgrundlag	
Sammenstilling i alt ekskl. moms at overføre til tilbudslistens side 1		0,00

Enhedspriser og afregningspriser bundet sammen af udleveret kalkule

Udvælgelse af økonomisk mest fordelagtige tilbud

	Vægtning				Vigtige forudsætninger
Bemandnings- og organisationsplan	25 %				Stærk projektlederprofil Dække faglige behov Samlet organisering
Erfaring	5 %				Erfaring fra lignede projekter
Forslag til partnering	15 %				God tilgang til partnering Konkrete idéer
Økonomi/ydelse	Entreprenør	Tilbudssum	Rådgiver	Tilbudssum	God pris til ydelsen
		20 %		40 %	
		Enhedspriser			
		10 %		Fagligt oplæg	
		Afregningspriser		15 %	
25 %					

Kjellerup partnering 2012-2018

Udbudstidsplan:

- Rådgiverudbud forår 2011
– valg af rådgiver august 2011
- Entreprenørudbud august 2011
- valg af entreprenør november 2011
- Indgåelse af partneringaftale
januar 2012 med
EnviDan A/S og Arkil A/S

Fagligt oplæg
– en stor opgave

Ventetiden kunne have
været udnyttet til flere
forberedende aktiviteter

Åben
tilbudsform
blev ikke
udnyttet!

Pressemeddelelsen
for var ikke kun
fejring af aftalen!

Kjellerup partnering 2012-2018

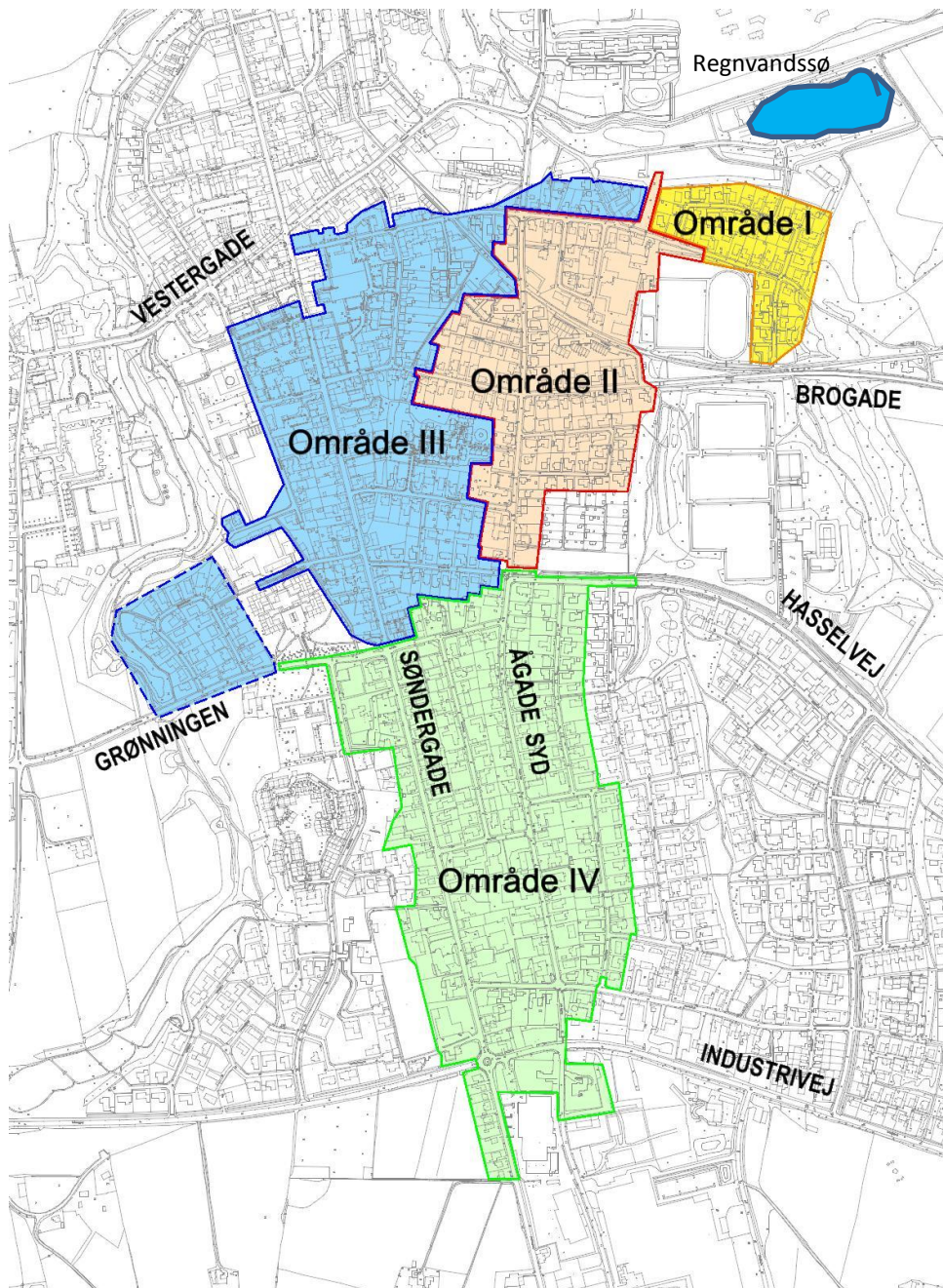
Fælles mål om:

- **Økonomi og effektivitetsforbedringer**
  - Stigende overskudsdeling
  - Projekt- og procesoptimeringer
  - Løbende kapacitetsforøgelse
  - Besparelser i forhold til traditionelle projekter (anlægsomkostninger, rådgivertid, bygherretid)
  - Optimeret dataflow
- **Borgertilfredshed**
- **Kvalitet**
  - Løsning, resultat og udførelse
- **(Miljø- og) arbejdsmiljømål**
- **Samarbejde og læring**
  - God temperatur i samarbejdet
  - Læring til egne organisationer

Planlægning

Fra projektpakke til endeligt projekt:

- Supplerende undersøgelser
- Revurdering af ”grænseområder”
- Fastlæggelse af vandveje
- Dimensionering
- Håndtering af interimsvand
- Udnyttelse af spildevandsbassin som buffer

Endeligt projekt:

- Separering af ca. 70 ha fælleskloakeret opland (ca. 30 ha-red)
- Etablere regnvandssø på arealet ved det nuværende renseanlæg (ca. 25.000 m³) til forsinkelse af regnvand fra ca. 80 ha-red

Skitseforslag pr. etape

Skitseforslag:

- Beskrivelse af etapen inkl. tilslutninger til øvrige system, nedlæggelse af anlægsdele, eventuelle behov for myndighedsbehandling og beskrivelse af forholdene i interimfasen
- Plantegning med interim sforanstaltninger og beskrivelser af opmærksomhedspunkter
- Længdeprofiler for eksisterende fællesledning samt nye regn- og spildevandsledninger
- Illustration af stuvningsniveau i interimfasen til risikovurdering i forbindelse med detailprojekteringen

Dimensioneringsforudsætninger

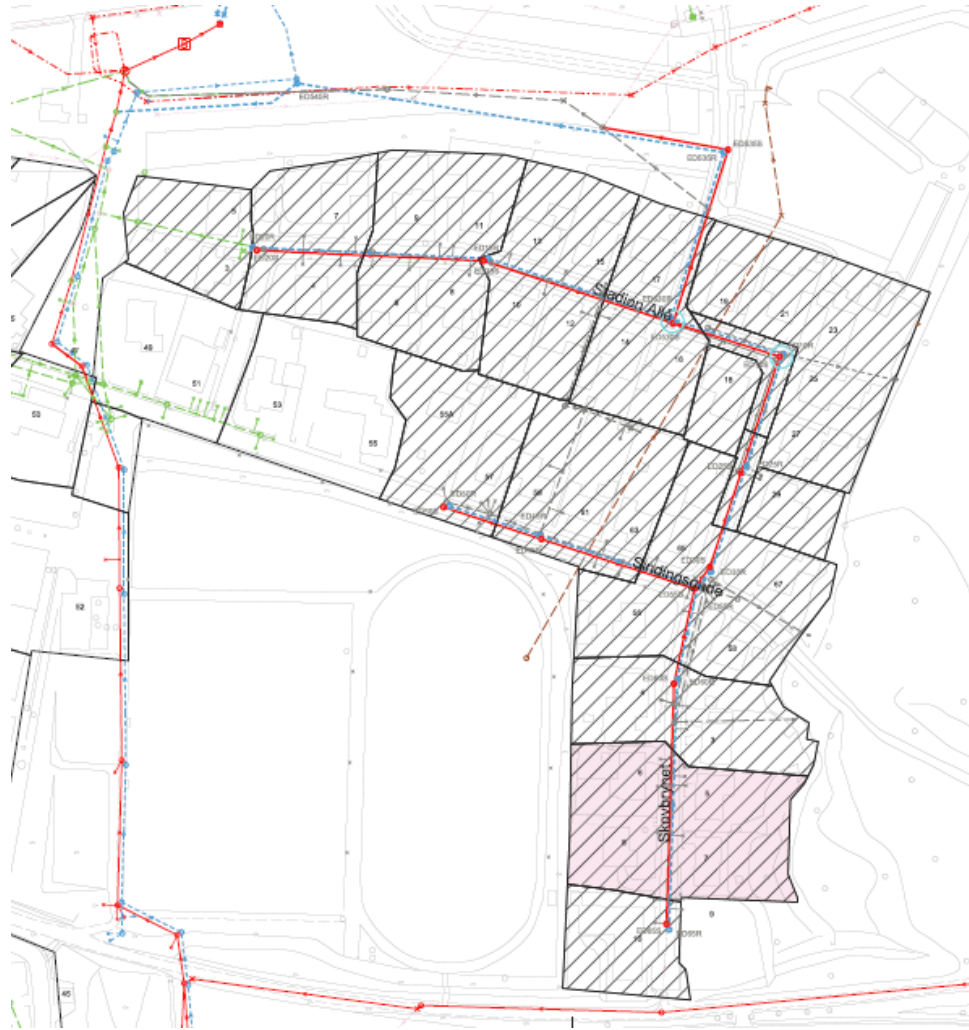
Regnvandssystem:

- Gentagelsesperiode: $T = 5$ til terræn
- Sikkerhedsfaktor: 1,8
- Veldefineret valg af regn

Spildevandssystem:

- Spildevand: $2 \cdot Q_{\max}$
- Uvedkommende vand: $x\%$ af reduceret areal
- Gentagelsesperiode: $T = 10$ år for fuldtløbende rør (kælderhals!)
- Regn: 10 min med 203,4 l/s
- Sikkerhedsfaktor: 1,8

Risikovurdering af interimssituation

Interimssituation = fællessystem

Mål:

Ikke forværring af serviceniveau i interimfasen!

- Midlertidige overløb (lus) 5 cm over regnvandsledningens rørtop
- Analyse af, hvor serviceniveauet falder i forbindelse med arbejdet - en risikovurdering til detailprojekteringsfasen

Kommunikation

Kommunikation

- Pressemeddelelse ved aftaleindgåelse var ikke kun en fejring af aftalen
- Målrettet kommunikation og dialog med erhvervsliv, lokalråd og den lokale presse
- Informationsmøde om hele projektet
- Beboermøder ved opstart af hver etape
- Opfølgning med direkte og åben dialog i marken

Midtjyllands Avis
TORSDAG

5. JANUAR 2012 | PRIS 16 KR

Nord
Thomas er populær
Mange vil have fat i Thomas Solnas fra Ans efter hans optræden i TV2s Volva-show.
1 | SIDE 16

Øst
Fodbold hitter hos pigerne
Fårving fodbolds sætter ny rekord i antal medlemmer. Spækket pigerne strømmer til klubben.
1 | SIDE 18

Syd
Hjemløst af tyve
Hjælland Hallen er hjemløst af tyve, der stjæler bankogevinsten for tusindvis af kroner.
1 | SIDE 19

Ry/Galten
Tve skræmt væk af politiet
En chik poltippartutje om natten mellem jul og nytår ser ud til at have skræmt tyvene væk.
2 | SIDE 19

Bjerringbro
Torv opkaldes efter lidsjæl
Torvet i Tange bliver nu opkaldt efter atfodde Arne Jørgensen, som var en lidsjæl i byen.
2 | SIDE 20

Silkeborg
Svend Erik Jensen skulle blot ud at tisse om natten på Sejs Bakker Camping, men han endte med at blive overfaldet af tyvekægte.
1 | SIDE 2

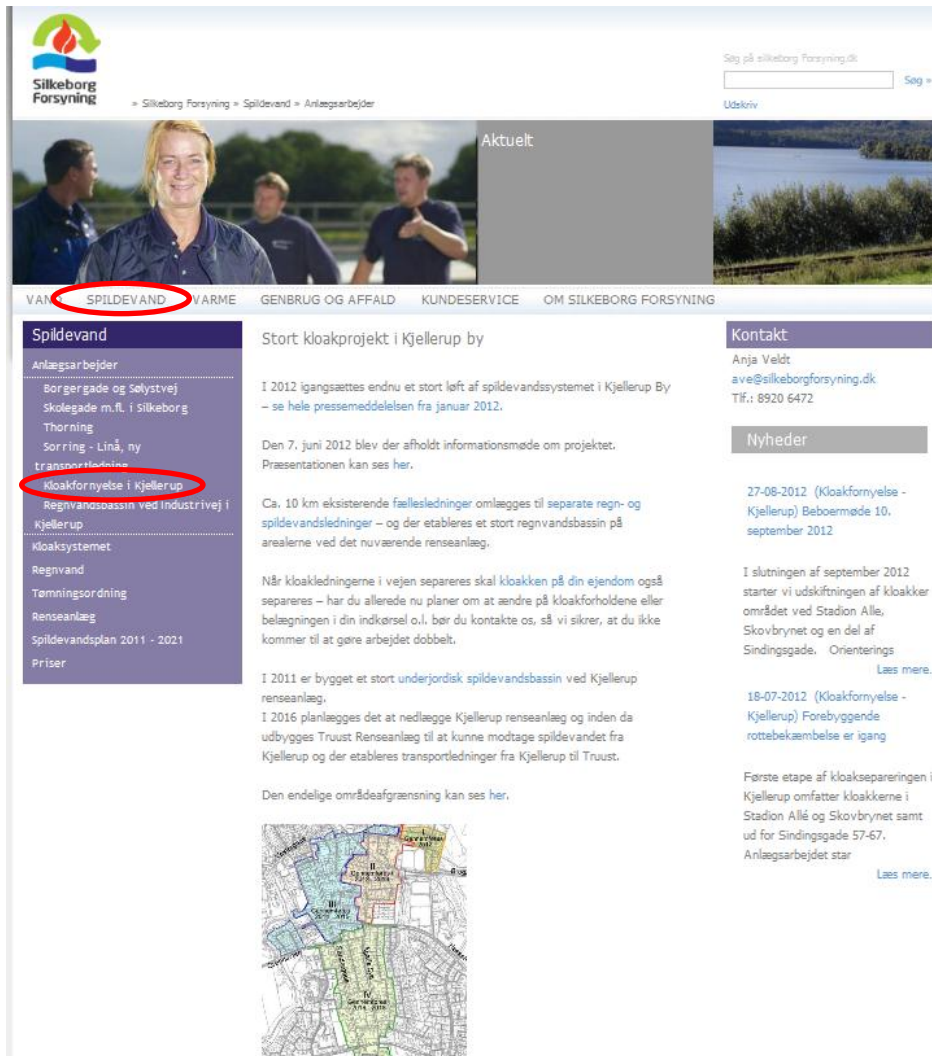
Sport
Jesper Bech og de øvrige SIF-spillere havde i går første arbejdsdag. I den kommende tid skal spillerne træne lidt mindre end de plejer. Det sker for at undgå skader.
2 | SIDE 1-2

Kloak for 100 millioner kr.

Renovering af de ældste dele af kloak-systemet i Kjetlerup vil vare syv år
Af Kasper Vihl

KJETLERUP: Silkeborg Forsyning går nu i gang med sit største kloak-projekt nogensinde. Det gælder renoveringen af kloak-systemet i Kjetlerups midtby. Silkeborg Forsyning går i gang med planlægningen nu, og efter sommerferien begynder arbejdet på alvor. Projektet vil koste 100 millioner kroner. Grunden til projektet er, at man skal have et system til rengøring og drifsystem til opfølgning. I de næste dele af Kjetlerup er stigning allerede udført. Projektet i Kjetlerup skal foregå i syv-åse etaper, og det er så en væk stykke nu. Silkeborg Forsyning har de næste par år blandt andet arbejdet på kloak-anlægning i Løvring og Thorsing. Der var en projektsum, som blev fordelt på og med andre steder bl.a. Det er ikke alle i Kjetlerup, Silkeborg Forsyning i år arbejder med renovering af kloak. I år skal der også graves i Grøntågade, Tudevej, Skovvej, Rørvej, Søvej, Søvej (Påhøve) og Søvej (Søvej) i Silkeborg. Desuden skal der også laves en del af Rindal, Sorup og Skovvej. I dag er 15 procent af kommunens kloaksystem en-rettet. Der er planen, at alle de områder skal have kloak-anlægning inden for 30 år. 1 | SIDE 16-17

Hvor kan man finde oplysninger..

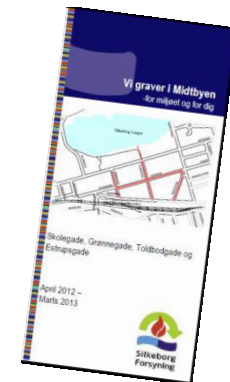
The screenshot shows the website for Silkeborg Forsyning. The navigation menu includes 'VAN', 'SPILDEVAND', 'VARME', 'GENBRUG OG AFFALD', 'KUNDESERVICE', and 'OM SILKEBORG FORSYNING'. The 'SPILDEVAND' menu item is circled in red. The main content area is titled 'Aktuelt' and features a large photo of a woman. Below this, there is a section for 'Spildevand' with a sub-section for 'Anlægsarbejder'. The 'Kloakfornyelse i Kjellerup' link is circled in red. The main article is titled 'Stort kloakprojekt i Kjellerup by' and discusses a large sewerage project in Kjellerup. It mentions a press conference in January 2012 and a meeting in June 2012. The project involves separating existing combined sewers into separate rainwater and sewerage lines. A map at the bottom shows the project area in Kjellerup.

Hjemmesiden:

www.silkeborgforsyning.dk

/Kloakfornyelse i Kjellerup

- Praktiske oplysninger og foldere
- Informationsbrev med §12-varsel
- Beboermøder

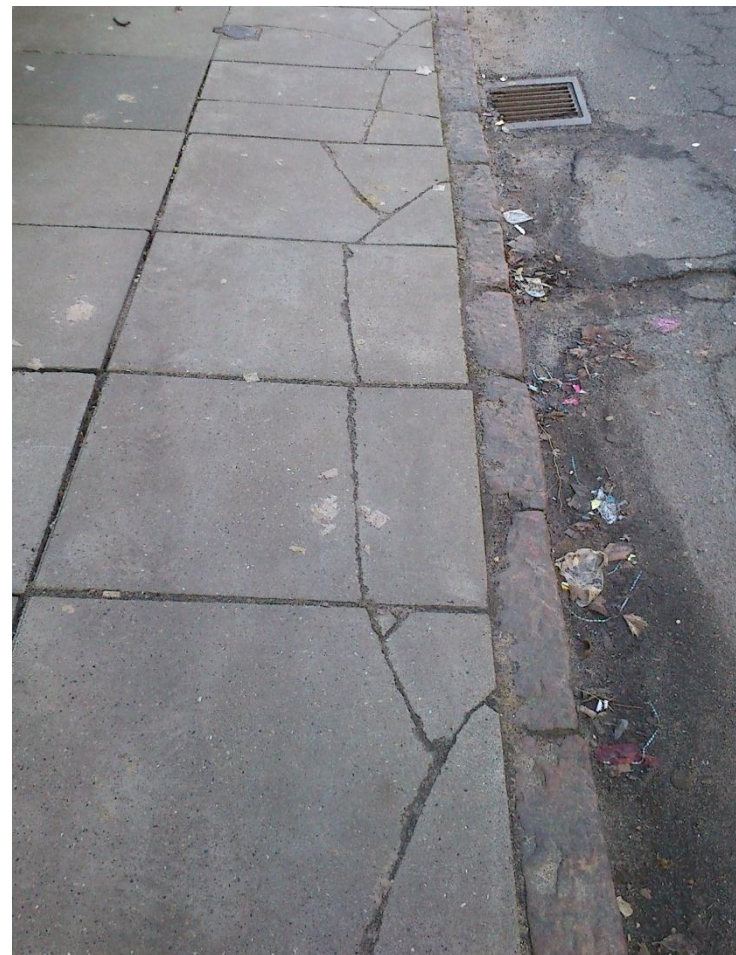

Almindelige budskaber ..

Hvor belægningen fjernes:

- Ny asfalt
- Dårlige fliser udskiftes

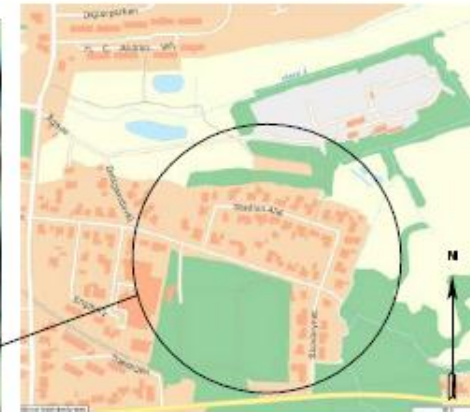

De populære budskaber..

Kommunens vejafdeling har besluttet at udskifte hele fortovet i den "lige" side af vejen ..

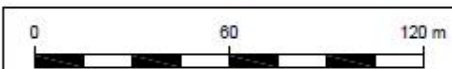

De sværere .. - geoteknisk vurdering af risiko

Signatur:

- Berørt ledningsstrækning
- Særdels risikobehæftede områder
- Risikobehæftede områder
- Områder med formentlig gode forhold

Projekt: 36047 Kjellerup
Emne: Situationsplan Høje målebordsblade

Udpegning af ejendomme til nærmere undersøgelse...

Baseret på:

- Historiske kort fra opmålinger i 1842 – 1899
- Geotekniske undersøgelser
- Området var tidligere eng-/moseareal
- Grundvand 1 – 2,5 m under terræn
- Kloakledninger 2,5 – 3,5 m under terræn
- Grundvand skal sænkes
- Når grundvandet fjernes fra eng-/moselagene, er der risiko for sætningsskader ved huse med mangelfuld fundering

Opmåling af hushjørner

- Det undersøges om huset er eller bliver skævt
- En bolt bores og limes fast i fugen på 4 hushjørner
- Landinspektøren laver præcisionsmåling
- Bolten bliver siddende, skal benyttes til kontrol

Fotoregistrering af revner

- Dokumenterer omfang af revner.
- Indvendige revner skal også fotoregistreres. Bliver gjort på jeres henvendelse eller vores.
- Din og vores sikring.

Pejleboringer

- Grundvandets dybde måles inden og flere gange under anlægsarbejdet
- Efter fotoregistrering og opmåling af husene, besluttet det, hvor der skal foretages ekstra geotekniske boringer
- Vi borer et hul i græsplæne eller belægning – og . Der lægges et betondæksel på
- Betondækslet skal være synligt og tilgængeligt til anlægsprojektet er færdigt
- I er med til at bestemme, hvor boringen skal placeres

Vibrationsmåling

- Når vi arbejder med store maskiner, kan det give rystelser i jorden
- Vi måler rystelserne på udvalgte huse
- Vibrationsmåleren sender alarm hvis rystelserne bliver for store
- Måleren flyttes som arbejdet skrider frem. Vi måler ikke altid på dét hus, som er tættest på anlægsarbejdet

Måleren skal tilsluttes strømforsyning. Den bruger ca. 200 watt/døgn = ca. 40 øre om dagen

Vi fylder en del ..

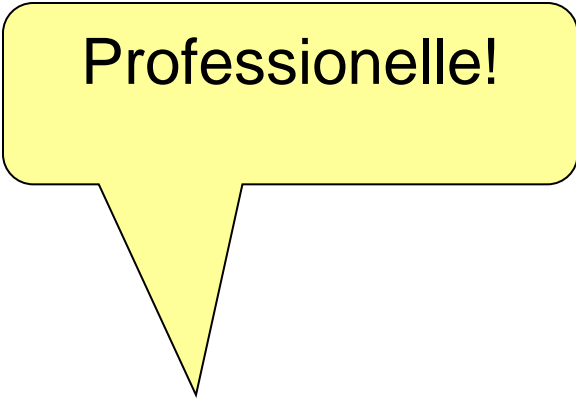
- Der skal 2 gravemaskiner til
- Vejen vil være spærret, men vi forsøger at holde et fortov fri
- Vi spærrer indkørslerne i kortest muligt tid

Vi har prøvet det før

- Kloakarbejder er hverdag for os
- Kloakarbejder omkring bygninger, som ikke er tilstrækkelig funderede, har vi prøvet masser af gange
- Vi bruger en erfaren geoteknisk rådgiver og en specialist til udførelse af grundvandssænkning

Professionelle!

Borgernes reaktion ..?

Forsnak er bedre
end bagsnak ..

SPØRGSMÅL ?

- eller kommentarer ..